NORAKSTS
Lieta Nr.A42633609
A02065-10/17

SPRIEDUMS
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2010.gada 21.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis V.Poķis,

piedaloties pieteicējam – *D.S.*,
atbildētājai - Latvijas Republiku pārstāvošajai iestādei – Ieslodzījuma vietu pārvaldei, kuru uz pilnvaras pamata pārstāvēja *A.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *D.S.* pieteikuma par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2008.gada 29.augusta lēmuma Nr.1/17-S/3517 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 1.jūlijā notiesātais *D.S.* atteicās no dušas. Par minēto faktu, ar Brasas cietuma priekšnieka 2008.gada 17.jūlija lēmumu *D.S.* tika piemērots sods – izteikts brīdinājums.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, *D.S.* iesniedza sūdzību, lūdzot atcelt 2008.gada 17.jūnijā Brasas cietumā piemēroto sodu – izteikto brīdinājumu.

Ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2008.gada 29.augusta lēmumu Nr.1/17-S/3517 (turpmāk arī Lēmums) nolemts, ka *D.S.* piemērotais sods piemērots pamatoti.

[2] 2008.gada 19.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *D.S.* (turpmāk arī pieteicējs) pieteikums (*lietas 4.lapa*) un pieteikuma papildinājums (*lietas 9.lapa*) un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2009.gada 22.janvāra lēmumu nolemts pieņemt *D.S.* pieteikumu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2008.gada 29.augusta lēmuma Nr.1/17-S/3517 atcelšanu.

Pieteikumā un pieteikuma papildinājumā pieteicējs norāda, ka Brasas cietuma administrācija provocēja un nelikumīgi sastādīja pieteicējam ziņojumu. Pieteicējs administrācijai paskaidroja, ka cietuma priekšniekam bija jāredz un jāsaprot, ka taisnība ir pieteicēja pusē, tomēr viņš pieteicēju sodīja ar brīdinājumu.

[3] 2009.gada 24.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Ieslodzījuma vietu pārvaldes (turpmāk arī atbildētāja) paskaidrojums par pieteikumu, norādot, ka pieteikums nav pamatots turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[3.1] 2008.gada 8.jūlijā saskaņā ar Brasa cietuma priekšnieka 2007.gada 4.septembra rīkojumu Nr.65 „Par Brasa cietuma notiesāto personu dienas kārtību" pielikumu Nr.3 apstiprināto grafiku tika veikta 1.korpusa 2.stāva kamerās esošo notiesāto izvešana uz dušu.

[3.2] 2008.gada 9.jūlijā tika noformēts ziņojums par notiesāto soda izciešanu noteikumu pārkāpumu Nr.23. Ziņojumā tika norādīts, ka 2008.gada 8.jūlijā Brasas cietuma uzraugs izveda 1.korpusa 2.stāvā kamerā Nr.*/kameras numurs/* esošos astoņus notiesāto uz dušu, tai skaitā arī pieteicēju. Tomēr pieteicējs no dušas apmeklējuma atteicās. Ar savu rīcību pieteicējs pārkāpa Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumu Nr.423 „Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtība noteikumi" 44.1., 44.3. un 44.9.punkta prasības.

[3.3] 2008.gada 9.jūlija ziņojumā par notiesāto soda izciešanas noteikumu pārkāpumu Nr.23 sadaļā „notiesāto paskaidrojums" pieteicējs norāda, ka viņš no dušas apmeklējuma neatteicās, bet neapmeklēja to sakarā ar to, ka dušas telpās trīs no astoņām dušām nedarbojas, un līdz ar to pieteicējs negribēja stāvēt tvaikotā telpā un gaidīt kamēr kāds notiesātais nomazgāsies un atbrīvosies dušas telpa. Pēc pieteicēja apgalvojumiem dušas telpā nav iespējams atrasties un gaidīt kamēr atbrīvosies duša, jo nav kur apsēsties un pakārt apģērbus un dvieļus.

Ievērojot pieteicēja paskaidrojumā norādīto, minētie apstākļi tika pārbaudīti, kā rezultātā noskaidrots, ka pieteicēja apgalvojumi neatbilst lietas faktiskajai situācijai.

[3.4] Pirms notiesāto izvešanas uz dušas telpām, Brasas cietuma administrācija veica dušas telpas tehnisko apskati, lai noskaidrotu vai dušas darbojas un tajās ir ūdens. Gadījumā, ja tehniskās apskates gaitā tiek konstatēti tehniskie trūkumi vai bojājumi, Brasas cietuma administrācija šo faktu obligāti norāda kameru tehniskās apskates rezultātu uzskaites žurnālā. Tikai pēc tehniskās apskates, ja bojājumi vai trūkumi nav konstatēti, notiesātos izved uz dušu.

Kā izriet no Brasas cietuma 1.korpusa 2.stāva dušas telpās tehniskie trūkumi vai bojājumi netika konstatēti. Turklāt Brasa cietuma 1.korpusa 2.stāva dušas telpas ir izveidotas tā, lai notiesātiem būtu iespēja izģērbties un nolikt savas drēbes, proti, telpas ar dušas jaucējkrāniem, kurā notiesātie mazgājas (mazgāšanās telpas), atdalīta no telpas, kurā notiesātie izģērbjas un noliek savus apģērbus (priekštelpa), ar betona sienu un durvīm. 2008.gada jūnija mēnesī mazgāšanās telpā un priekštelpā tika pabeigti remonta darbi. Mazgāšanās telpā ir ierīkotas astoņas stacionārās dušas ar jaucējkrāniem, ierīkota ventilācija, ierīkots viens parastais jaucējkrāns ūdens ņemšanai saimnieciskām vajadzībām. Priekštelpā novietots sols un pakaramie, drēbju novietošanai, kā arī ar sienu atdalītais sanitārais mezgls ar tualetes podu,

izlietne ar jaucējkrānu. Tādējādi notiesātie priekštelpā var gan izģērbties un nolikt savas drēbes, gan uzgaidīt kamēr atbrīvosies duša gadījumā, ja visiem nepietiek vietas vai kāda no dušām nedarbojas. Ja mazgāšanas laikā rodas kādi tehniskie bojājumi, mazgāšanās laiks tiek pagarināts.

[3.5] Ņemot vērā iepriekš minēto, atbildētāja uzskata, ka pieteicēja iebildumi atrasties dušas telpā, kamēr pārējie notiesātie nomazgāsies, nav pamatoti. Brasas cietuma administrācija vairākkārtīgi piedāvāja pieteicējam palikt priekštelpā un uzgaidīt tajā, bet pieteicējs kategoriski atteicās. Kā rezultātā pieteicējs tika aizvests atpakaļ kamerā. Par izdarīto soda izciešanas noteikumu pārkāpumu Brasas cietuma priekšnieks 2008.gada 17.jūnijā pieņēma lēmumu par soda piemērošanu pieteicējam, uzliekot disciplinārsodu – brīdinājums.

[3.6] Atbildētāja vērš tiesas uzmanību uz to, ka pēc atbildētājas rīcībā esošās informācijas, pieteicējs sistemātiski neievēro Brasas cietuma iekšējās kārtības noteikumus, par ko arī ir disciplināri sodīts.

[4] Pieteicējs tiesas sēdē prasījumu uzturēja. Papildus paskaidroja, ka pirms vešanas uz mazgāšanos, pieteicējs norādīja apsardzes darbiniekiem, ka visas dušas nestrādā un tādēļ, nepieciešams vest ieslodzītos uz dušu divās maiņās. Pieteicējs tika aizvest līdz dušām, kur pieteicējs konstatēja, ka strādā tikai 5 dušas. Pieteicēju aizveda uz kameru atpakaļ un nākamajā dienā sastādīja ziņojumu par pārkāpumu.

[5] Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē prasījumu neatzina un norādīja, ka pieteicēja norādītie fakti, par to, ka dušas nestrādāja neatbilst patiesībai.

Motīvu daļa

[6] Noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, novērtējot lietas materiālus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ ir noraidāms.

[7] Ar lietas materiāliem var konstatēt turpmāk norādītos faktiskos apstākļus.

[7.1] 2008.gada 9.jūlijā Brasas cietuma Uzraudzības daļas vecākais inspektors sastādīja ziņojumu par notiesāto soda izciešanas noteikumu pārkāpumu (*lietas 40.lapa*).

Ziņojumā norādīts, ka 2008.gada 8.jūlijā notiesātais *D.S.* 1.korpusa 2.stāvā izdarīja soda izciešanas pārkāpumu – saskaņā ar apstiprināto grafiku notika stāva kameru notiesāto izvešana uz dušu, *D.S.* no dušas atteicās. Ar savu rīcību *D.S.* pārkāpa Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumu Nr.423 „Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtība noteikumi" 44.1., 44.3. un 44.9.punkta prasības.

Ziņojumā pieteicējs paskaidroja, ka no dušas apmeklēšanas neatteicās, bet neapmeklēja to tādēļ, ka tajā nedarbojās 3 dušas krāni. Kamerā ir astoņi

cilvēki, visiem tur mazgāties nav iespējams. Dušas nestrādā, nav ķeblīšu uz kā sēdēt, kā arī nav pakaramo veļai un dvieļiem. Pirms ierašanās uz dušu 2.korpusa režīmnieki apgalvoja, ka visas dušas strādā, uz ko pieteicējs brīdinot teica, ka, ja kāda no dušām nestrādās, pieteicējs tur nestāvēs un nesvīdīs tvaikos. Ierodoties dušās, pieteicējs konstatēja, ka nedarbojas 3 dušas. Pieteicējs dušā negāja, tāpēc tika aizvests atpakaļ uz savu kameru.

[7.2] Ar Brasas cietuma priekšnieka 2008.gada 17.jūlija lēmumu *D.S.* tika piemērots sods – izteikts brīdinājums (*lietas 39.lapa*).

[7.3] 2008.gada 1.augustā Ieslodzījuma vietu pārvaldē tika saņemta no Specializētās vairāku nozaru prokuratūras pārsūtīta *D.S.* 2008.gada 23.jūlija sūdzība (*lietas 28. – 33.lapa*), kā arī 2008.gada 12.augustā tika saņemta no Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Brasas iecirkņa pārsūtīta *D.S.* 2008.gada 22.jūlija sūdzība (*lietas 34. – 37.lapa*). Pamatojoties uz minēto, Ieslodzījuma vietu pārvalde konstatēja, ka abās sūdzībās pieteicējs lūdz atcelt piemēroto disciplinārsodu, tādējādi Ieslodzījuma vietu pārvalde minētos iesniegumus nolēma izskatīt vienkopus.

[7.4] Ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2008.gada 29.augusta lēmumu Nr.1/17-S/3517 nolemts, ka *D.S.* piemērotais sods piemērots pamatoti.

[8] Latvijas Sodu izpildes kodeksa 70.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka par soda izciešanas režīma prasību pārkāpšanu notiesātajiem var uzlikt šādus sodus: 1) izteikt brīdinājumu; 2) izteikt rājienu; 3) aizliegt uz laiku līdz vienam mēnesim pirkt pārtikas produktus un tabakas izstrādājumus brīvības atņemšanas iestādes veikalā; 4) aizliegt kārtējo telefonsarunu; 5) aizliegt kārtējo satikšanos, 6) notiesātos, kas sodu izcieš cietumos, ievietot soda izolatorā līdz piecpadsmit diennaktīm.

Minētajā normā paredzētie disciplinārsodi ir reglamentēti noteiktā secībā, proti, no notiesāto tiesību vismazāk ierobežojošā disciplinārsoda (brīdinājuma) līdz tiesību visvairāk ierobežojošam disciplinārsodam – ievietošanas izolatorā.

Pieteicējam piemērots disciplinārsods atbilstoši Latvijas Sodu izpildes kodeksa 70.panta pirmās daļas 1.punktam – izteikts brīdinājums.

Latvijas Sodu izpildes kodeksa 71.panta pirmā daļa noteic, ka, uzliekot sodu, ievēro, kādos apstākļos pārkāpums izdarīts, notiesātā uzvedību pirms pārkāpuma, agrāk uzlikto sodu skaitu un raksturu, kā arī viņa paskaidrojumus par pārkāpuma būtību. Uzliktajam sodam jāatbilst notiesātā izdarītā pārkāpuma smagumam un raksturam.

[9] Lēmums par disciplinārsoda piemērošanu pieteicējam pamatots ar Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumu Nr.423 „Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtība noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.423) 44.1., 44.3. un 44.9.punktu.

Noteikumu Nr.423 44.1.punkts nosaka, ka notiesātajiem ir pienākums ievērot noteikto dienas kārtību.

Savukārt Noteikumu Nr.423 44.2.punkts noteic, ka notiesātajiem ir pienākums uzturēt kārtību dzīvojamās telpās, koplietošanas telpas un darba vietas, ievērot personīgo higiēnu.

Noteikumu Nr.423 44.9.punkts noteic, ka notiesātajiem ir pienākums izpildīt brīvības atņemšanas iestāde darbinieku likumīgās prasības.

[10] Izvērtējot pieteicēja paskaidrojumus, tiesa konstatē, ka pieteicējs nenoliedz faktu, ka nav piekritis mazgāties dušā konkrētajā brīdī, norādot, ka dušas telpā nedarbojas visas dušas.

Tiesas ieskatā pieteicēja uzvedība kopumā ir vērtējama, kā atteikšanās ievērot noteikto dienas kārtību un higēnas prasības. Šāds secinājums balstās uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[10.1] Pat, ja pieņemtu, ka darbojās piecas no astoņām dušām, tad tas neliecina, ka pusstundas laikā (skatīt dušas darba laiku – *lietas 45.lapa*) nav iespējams nomazgāties astoņiem cilvēkiem piecās dušās. Līdz ar to pieteicēja norādītie argumenti par dušu tehnisko stāvokli neattaisno pieteicēja atteikšanos ievērot noteikto dienas kārtību un personīgo higēnu.

Ņemot vērā, ka pieteicējs ir īpaši pakļauta persona, tad tā tiesības paust neapmierinātību ar telpu tehnisko stāvokli, ir ierobežotas, proti, pieteicējs nevar vienpusēji paziņot par kādu kārtības noteikumu neievērošanu, atsaucoties uz trūkumiem cietuma tehniskajā nodrošinājumā.

[10.2] Pieteicēja norādītie fakti, ka dušas nedarbojās neapstiprina lietā esošie materiāli. Saskaņā ar lietā esošajiem materiāliem var konstatēt, ka 2008.gada jūnija mēnesī tika pabeigts 2.stāva dušu telpas un priekštelpu kapitālais remonts (*lietas 47., 48.lapa*).

Saskaņā ar plānojumu dušu telpā ir ierīkotas 8.stacionāras dušas ar jaucējkrāniem, kā arī atrodas priekštelpa ar sanitāro mezglu (*lietas 49.lapa*). Tādējādi pieteicēja iebildes, ka nav iespējams noģērbties un novietot drēbes pirms un pēc mazgāšanās, nav pamatotas.

Brasas cietuma kameru tehniskās apskates rezultātu uzskaites žurnāls (*lietas 50., 51.lapa*) nesatur informāciju, ka dušas būtu bojātas.

[11] Pieteicējs par pārkāpuma izdarīšanu ir sodīts ar vieglāko iespējamo sodu. Tiesas ieskatā piemērotais sods atbilst pārkāpuma raksturam.

[12] Saskaņā ar Sodu izpildes kodeksa 71.pantu, Administratīvās rajona tiesas spriedums, kas pieņemts par šā likuma 70.panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4. un 5.punktā un sestās daļas 1. un 2.punktā minēto sodu uzlikšanu notiesātajam, nav pārsūdzams. Līdz ar to tiesas spriedums šajā lietā nav pārsūdzams.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 253.panta ceturto, Sodu izpildes kodeksa 71.pantu Administratīvā rajona tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt *D.S.* pieteikumu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2008.gada 29.augusta lēmuma Nr.1/17-S/3517 atcelšanu.

Spriedumu nav pārsūdzams.

Tiesnesis */paraksts/* V.Poķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

Tiesnesis_____V.Poķis
Rīgā, 2010.gada 21.aprīlī.